Διοργάνωση:
Ελληνική Εταιρεία Προληπτικής Ογκολογίας

Σε συνεργασία με
τη Μονάδα Χημειοθεραπείας, Γ.Ν. Πατρών «Ο Άγιος Ανδρέας»
τον Όμιλο Εθελοντών Κατά του Καρκίνου, Παράρτημα Ν. Αχαΐας

7ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΜΕ ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

«Διατροφή και Καρκίνος»

Συμμετοχή ΕΛΕΥΘΕΡΗ

9&10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011
Πάτρα, Ξενοδοχείο Porto - Rio

ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ & ΒΙΒΛΙΟ ΠΕΡΙΛΗΨΕΩΝ

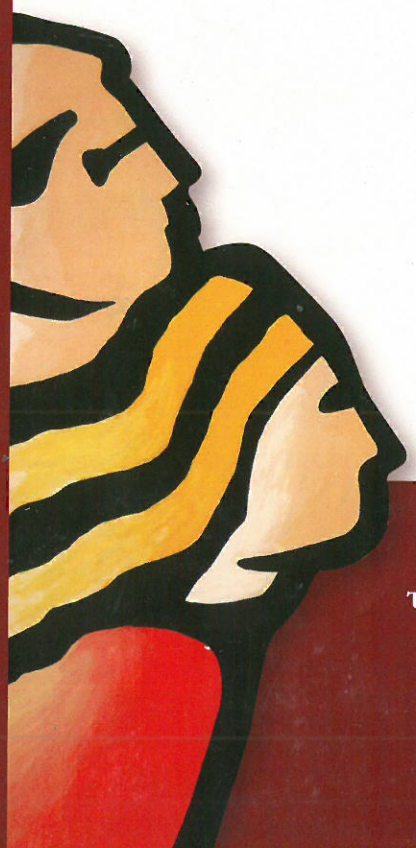

Υπό την αιγίδα
της Εταιρείας Ογκολόγων Παθολόγων Ελλάδος
του Ιατρικού Συλλόγου Πατρών

Θα χορηγηθεί Πιστοποιητικό Παρακολούθησης
και 9 Μόρια Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης

| ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ |

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Το ειδικό αντικείμενο «Καρκίνος και Διατροφή» που ασχολείται κυρίως το φετινό μας Συνέδριο, είναι πιστεύω κυρίαρχα πλούσιος τομέας που μπορεί δικαιωματικά να έχει τον κύριο λόγο στην πρόληψη του καρκίνου και όντως αυτό αναδεικνύεται από την πρόοδο της έρευνας συνεχώς.
Μάλιστα η διατροφή μας εκτός του ότι επηρεάζει τη νοσηρότητα του πληθυσμού γενικότερα αλλά και ειδικότερα, επηρεάζει ίσως και άνω του 50% την επίπτωση των νεοπλασιών γενικότερα. Άρα, η καθημερινή διατροφή μας είναι ολοένα και ισχυρότερο όπλο κατά του καρκίνου γενικότερα.
Αυτό και άλλα εξειδικευμένα θέματα θα προσπαθήσει ν' αναδείξει το Συνέδριό μας και να προτείνει λύσεις πρόληψης, προσαρμόζοντας την καθημερινή μας διατροφή σε ολοένα και υγιεινότερο μοντέλο κατανάλωσης όπως φαίνεται να είναι εκείνο της Μεσογειακής διατροφής που εγκαταλείψαμε, βέβαια ενισχυμένη με επιμέρους τροποποιήσεις.

Ο Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής

Δρ. Παναγιώτης Β. Γκινόπουλος
Παθολόγος - Ογκολόγος

| Παρασκευη 9 Δεκεμβριου 2011 |

15:30-16:00 **Προσέλευση - Εγγραφές - Καφές**

16:00-17:05 **1η Συνεδρία - Ποιοτική και ποσοτική διατροφή στους ογκολογικούς ασθενείς - Επιπτώσεις**

Προεδρείο: Πανάγος Γ., Δημόπουλος Π.

Ο ρόλος των ψυχοκοινωνικών παραγόντων στη διάγνωση και αντιμετώπιση της καχεξίας στον καρκίνο
Σωτηριάδου Κ.

Πρόληψη και αντιμετώπιση συνδρόμου βραχέως εντέρου
Καλλιακμάνης Β.

Η σημασία της θρέψης στην ακτινοθεραπευτική προσέγγιση του ογκολογικού ασθενούς
Τσώνη Ε.

Προκαλεί η διατροφική υποστήριξη πρόοδο του καρκίνου;
Ξυδάκης Ε.

17:05-18:10 **2η Συνεδρία - Πρόληψη: Δυνατότητες του σήμερα μέσω πρώιμης διάγνωσης**

Προεδρείο: Βαρθαλίτης Ι., Γκιάφης Α.

Πρώιμη διάγνωση του καρκίνου της ουροδόχου κύστεως και του προστάτη
Καρτσακλής Π.

Συμβολή της μαστογραφίας και της μαγνητικής μαστογραφίας στην πρώιμη διάγνωση καρκίνου του μαστού
Χρυσανθακοπούλου Γ.

Νεότερα μοντέλα πρώιμης διάγνωσης του καρκίνου κεφαλής και τραχήλου και δεδομένα πρόληψης καρκινωμάτων δέρματος, ιδιαίτερα μελανωμάτων
Σαρρής Β.

Προκλήσεις στη πρώιμη διάγνωση του γυναικολογικού καρκίνου
Κολλιάς Π.

18:10-18:30 **Διάλειμμα - Καφές**

18:30-19:30 **Επίσημη Έναρξη - Χαιρετισμοί**

19:30-21:00 **3η Συνεδρία - Διατροφή στην Αιτιολογία του Καρκίνου**

Προεδρείο: Τριχοπούλου Α.

Το πρόγραμμα ΕΠΙΚ στην Ελλάδα
Τριχόπουλος Δ.

Παχυσαρκία και καρκίνος
Νάσκα Α.

Μεσογειακή διατροφή και καρκίνος
Μπάμια Χ.

Αντιοξειδωτικές ουσίες και καρκίνος
Ντίλης Β.

Τι συνιστάται σήμερα για την πρόληψη του καρκίνου
Μπενέτου Β.

21:00 **Δείπνο υποδοχής**

| ΣΑΒΒΑΤΟ 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2011 |

08:30-09:00 **Προσέλευση / Καφές**

09:00-10:05 **4η Συνεδρία - Υποστηρικτική προσέγγιση της απώλειας βάρους**
Προεδρείο: Αθανασίου Α., Ηλιόπουλος Π.

Διαχείριση της καταβολικής συνδρομής: Ο ρόλος των αντικαρκινικών θεραπειών και των αντιφλεγμονωδών παραγόντων
Περουκίδης Σ.

Διατροφική συμβουλευτική σε ογκολογικούς ασθενείς
Μπιλίρη Α.

Ορεξιογόνα φάρμακα στο σύνδρομο ανορεξίας-καχεξίας σχετιζόμενο με καρκίνο
Σουγλέρη Μ.

Η επίδραση της κακής θρέψης και της υπερδιατροφής στα αποτελέσματα για τον καρκίνο
Λύπας Γ.

10:05-11:10 **5η Συνεδρία - Προβληματισμοί στην αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού**
Προεδρείο: Κεραμόπουλλος Α., Δημητρουλόπουλος Δ.

Ο φρουρός λεμφαδένας στο χειρουργείο του καρκίνου του μαστού: Μύθοι - Πραγματικότητα
Κεραμόπουλλος Α.

Προβλεπτικοί - προγνωστικοί παράγοντες καρκίνου του μαστού σε νεαρές γυναίκες
Μπέμπη Μ.

Ερωτήματα και προϋποθέσεις επικουρικής θεραπείας στον καρκίνο του μαστού
Παπαδόπουλος Π.

Νεότερα μοντέλα στον χειρισμό χορήγησης χημειοθεραπευτικών
Ασλανίδη Α.

11:10-11:30 **Διάλειμμα - Καφές**

11:30-12:35 **6η Συνεδρία - Διατροφική υποστήριξη ογκολογικού ασθενούς**
Προεδρείο: Σκρουμπής Γ., Αλιβιζάτος Β.

Τεχνητή εντερική διατροφή, ενδείξεις, τεχνικές χορήγησης
Αλιβιζάτος Β.

Παρεντερική τεχνητή διατροφή, ενδείξεις, τεχνικές χορήγησης
Αθανασόπουλος Π.

Ο ρόλος των συμπληρωμάτων εντερικής διατροφής
Mead N.

Εκτίμηση αποτελεσματικότητας τεχνητής διατροφής
Σκρουμπής Γ.

12:35-13:40 **7η Συνεδρία - Αξιολόγηση του ογκολογικού ασθενούς και διάγνωση προκαχεξίας-καχεξίας**

Προεδρείο: Ξυδάκης Ε., Αποστολόπουλος Ν.

Η βασική επιστήμη της απώλειας βάρους σε ογκολογικούς ασθενείς
Ζήκος Π.

Μοντέλα αξιολόγησης στην καθημερινή πρακτική
Καρβελάς Φ.

Προκαχεξία-καχεξία: Υπάρχουν ενδείξεις για πρώιμη διατροφική παρέμβαση;
Κουρέλης Θ.

Ζητήματα μεταβολισμού στην διατροφή: εμπλοκές στην καθημερινή φροντίδα
Περδικούρη Ε.-Ι.

13:40-14:00 **Διάλεξη: «Η μοναστηριακή διατροφή»**

Προεδρείο: Γκινόπουλος Π.

Εισηγητής: Πατήρ Επιφάνιος

14:00-16:00 **Μεσημβρινή διακοπή - Ελαφρύ Γεύμα**

16:00-17:05 **8η Συνεδρία - Δυνατότητες πρόληψης του καρκίνου στον γενικό πληθυσμό**

Προεδρείο: Κουρούμαλης Η., Πίνης Σ.

Πόσο νωρίς θα πρέπει να μας απασχολεί η πρόληψη του καρκίνου
Ρηγοπούλου Α.

Περιβαλλοντολογικοί παράγοντες ρίσκου που εμπλέκονται στην διατροφική αλυσίδα
Αποστολοπούλου Α.

Πρόληψη - Πρώιμη διάγνωση του γαστρεντερικού καρκίνου
Θεόπιστος Β.

Σημερινά δεδομένα στη πρώιμη διάγνωση του καρκίνου του πνεύμονα
Χαροκόπος Ν.

17:05-17:55 **9η Συνεδρία - Κίνδυνος για ανάπτυξη καρκίνου στο γενικό πληθυσμό και σε ομάδες υψηλού κινδύνου: πρόληψη, αξιολόγηση και συμβουλευτική**

Προεδρείο: Παπαπολυχρονιάδης Κ., Γκούβερης Π.

Μοντέλα αξιολόγησης κινδύνου ανάπτυξης καρκίνου
Μούντζιος Ι.

Γονιδιακή διερεύνηση κινδύνου για καρκίνο ατόμων υψηλού ρίσκου
Φλώρου Β.

Γενετική συμβουλευτική ατόμων υψηλού κινδύνου/ο ρόλος του νοσηλευτή
Ταραμπίκου Α.

17:55-18:15 **Διάλειμμα - Καφές**

18:15-19:05 **10η Συνεδρία - Λοιμώξεις σε ογκολογικούς ασθενείς**

Προεδρείο: Γώγος Χ., Μαραγκός Μ.

Ευαισθησία των ασθενών με συμπαγείς όγκους σε λοιμώξεις

Σταράκης Ι.

Λοιμώξεις σε ογκολογικούς ασθενείς με ουδετεροπενία

Λέκκου Α.

Ο ρόλος των αυξητικών παραγόντων στην εμπύρετο ουδετεροπενία

Δημητροπούλου Δ.

19:05-19:55 **11η Συνεδρία - Στοχευμένες Θεραπείες - Παρόν και Μέλλον**

Προεδρείο: Καλόφωνος Χ., Πάλλα Α.

Η συμβολή της στοχευμένης θεραπείας στον καρκίνο παχέως εντέρου

Μακατσώρης Θ.

Στοχευμένη θεραπεία και συνδυασμοί της στην αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού

Ονιεναδούμ Α.

Στοχευμένες θεραπείες στον καρκίνο του νεφρού

Κυριακοπούλου Ο.

19:55-21:00 **12η Συνεδρία - Ωμικές τεχνολογίες στην πρόληψη και την εξατομικευμένη θεραπεία του καρκίνου**

Προεδρείο: Τσάγκαρης Γ., Καμούτσης Χ.

Εισαγωγή στις ωμικές τεχνολογίες

Τσάγκαρης Γ.

Γενωμική έρευνα του καρκίνου και εξατομικευμένη θεραπεία

Γαζούλη Μ.

Array-comparative genomic hybridization: ένα νέο εργαλείο στην διάγνωση και έρευνα του καρκίνου

Κολιαλέξη Α.

Η πρωτεωμική στην μελέτη του καρκίνου και την εξατομικευμένη ιατρική

Αναγνωστόπουλος Α.

Λήξη - Συμπεράσματα

21:00 **Επίσημο Δείπνο**

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Ποιοτική και ποσοτική διατροφή στους ογκολογικούς ασθενείς - Επιπτώσεις

Προεδρείο: Πανάγος Γεράσιμος, Δημόπουλος Παναγιώτης

• Ο ρόλος των ψυχοκοινωνικών παραγόντων στη διάγνωση και αντιμετώπιση της καχεξίας στον καρκίνο
Σωτηριάδου Κωνσταντίνα σελ. 18

• Πρόληψη και αντιμετώπιση συνδρόμου βραχέως εντέρου
Καλλιακμάνης Βασίλειος σελ. 19

• Η σημασία της θρέψης στην ακτινοθεραπευτική προσέγγιση του ογκολογικού ασθενούς
Τσώνη Ειρήνη σελ. 20

• Προκαλεί η διατροφική υποστήριξη πρόοδο του καρκίνου;
Ξυδάκης Εμμανουήλ σελ. 21

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Πρόληψη: Δυνατότητες του σήμερα μέσω πρώιμης διάγνωσης

Προεδρείο: Βαρθαλίτης Ιωάννης, Γκιάφης Αναστάσιος

• Πρώιμη διάγνωση του καρκίνου της ουροδόχου κύστεως και του προστάτη,
Καρτσακλής Παναγώτης σελ. 25

• Συμβολή της μαστογραφίας και της μαγνητικής μαστογραφίας στην πρώιμη διάγνωση του καρκίνου του μαστού
Χρυσανθακοπούλου Γεωργία σελ. 26

• Νεότερα μοντέλα πρώιμης διάγνωσης του καρκίνου κεφαλής και τραχήλου και δεδομένα πρόληψης καρκινωμάτων δέρματος, ιδιαίτερα μελανωμάτων
Σαρρής Βασίλειος σελ. 27

• Προκλήσεις στη πρώιμη διάγνωση του γυναικολογικού καρκίνου
Κολλιάς Παντελής σελ. 28

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Διατροφή στην Αιτιολογία του Καρκίνου

Προεδρείο: Τριχοπούλου Αντωνία

• Παχυσαρκία και καρκίνος
Νάσκα Ανδρονίκη σελ. 31

• Μεσογειακή διατροφή και καρκίνος
Μπάμια Χριστίνα σελ. 33

• Αντιοξειδωτικές ουσίες και καρκίνος
Ντίλης Βαρδής σελ. 35

• Τι συνιστάται σήμερα για την πρόληψη του καρκίνου
Μπενέτου Βασιλική σελ. 36

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Υποστηρικτική προσέγγιση της απώλειας βάρους

Προεδρείο: Αθανασίου Αθανάσιος, Ηλιόπουλος Παναγιώτης

• Διαχείριση της καταβολικής συνδρομής: Ο ρόλος των αντικαρκινικών θεραπειών και των αντιφλεγμονωδών παραγόντων
Περουκίδης Σταύρος σελ. 38

• Διατροφική συμβουλευτική σε ογκολογικούς ασθενείς
Μπιλίρη Αικατερίνη σελ. 39

• Ορεξιογόνα φάρμακα στο σύνδρομο ανορεξίας-καχεξίας σχετιζόμενο με καρκίνο
Σουγλέρη Μαρία σελ. 40

• Η επίδραση της κακής θρέψης και της υπερδιατροφής στα αποτελέσματα για τον καρκίνο
Λύπας Γεώργιος σελ. 44

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Προβληματισμοί στην αντιμετώπιση του καρκίνου του μαστού

Προεδρείο: Κεραμόπουλλος Αντώνιος, Δημητρουλόπουλος Δημήτριος

• Ο φρουρός λεμφαδένας στο χειρουργείο του καρκίνου του μαστού: Μύθοι - Πραγματικότητα
Κεραμόπουλλος Αντώνιος σελ. 46

• Προβλεπτικοί - προγνωστικοί παράγοντες καρκίνου του μαστού σε νεαρές γυναίκες
Μπέμπη Μαργαρίτα σελ. 47

• Νεότερα μοντέλα στον χειρισμό χορήγησης χημειοθεραπευτικών
Ασλανίδη Αικατερίνη σελ. 48

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Διατροφική υποστήριξη ογκολογικού ασθενούς

Προεδρείο: Σκρουμπής Γεώργιος, Αλιβιζάτος Βασίλειος

• Τεχνητή εντερική διατροφή, ενδείξεις, τεχνικές χορήγησης
Αλιβιζάτος Βασίλειος σελ. 50

• Παρεντερική τεχνητή διατροφή, ενδείξεις, τεχνικές χορήγησης
Αθανασόπουλος Παύλος σελ. 52

• Ο ρόλος των συμπληρωμάτων εντερικής διατροφής
Mead Nancy σελ. 53

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Αξιολόγηση του ογκολογικού ασθενούς και διάγνωση προκαχεξίας-καχεξίας

Προεδρείο: Ξυδάκης Εμμανουήλ, Αποστολόπουλος Νικόλαος

• Η βασική επιστήμη της απώλειας βάρους σε ογκολογικούς ασθενείς
Ζήκος Παναγιώτης σελ. 55

• Μοντέλα αξιολόγησης στην καθημερινή πρακτική
Καρβελάς Φώτιος σελ. 57

• Προκαχεξία-καχεξία: Υπάρχουν ενδείξεις για πρώιμη διατροφική παρέμβαση;
Κουρέλης Θεόδωρος σελ. 61

• Ζητήματα μεταβολισμού στην διατροφή: εμπλοκές στην καθημερινή φροντίδα
Περδικούρη Ελένη Ισιδώρα σελ. 64

| ΔΙΑΛΕΞΗ |

Η μοναστηριακή διατροφή

Προεδρείο: Γκινόπουλος Παναγιώτης

Εισηγητής Πατήρ Επιφάνιος σελ. 66

| ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ ΤΡΑΠΕΖΙ |

Δυνατότητες πρόληψης του καρκίνου στον γενικό πληθυσμό

Προεδρείο: Κουρούμαλης Ηλίας, Πίνης Σταμάτιος

• Πόσο νωρίς θα πρέπει να μας απασχολεί η πρόληψη του καρκίνου
Ρηγοπούλου Ασπασία σελ. 68

• Περιβαλλοντολογικοί παράγοντες ρίσκου που εμπλέκονται στην διατροφική αλυσίδα
Αποστολοπούλου Αικατερίνη σελ. 70

• Πρόληψη - Πρώιμη διάγνωση του γαστρεντερικού καρκίνου
Θεόπιστος Βασίλειος σελ. 71

• Σημερινά δεδομένα στη πρώιμη διάγνωση του καρκίνου του πνεύμονα
Χαροκόπος Νικόλαος σελ. 72